

ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ ФЛОРИ МІСТА КРИВИЙ РІГ

І. О. Комарова^{1*}, Я. В. Маленко¹, В. О. Котовська¹

¹ — Криворізький державний педагогічний університет,
м. Кривий Ріг, Україна

Анотація. Дослідження таксономічного складу аборигенної флори м. Кривий Ріг дозволили зареєструвати 740 видів покритонасінних рослин, що є представниками 335 родів 79 родин. Значно переважають у кількісному відношенні види класу Дводольних – *Magnoliopsida*, які налічують 594 види 273 родів 60 родин. Однодольні – *Liliopsida* представлені 146 видами 62 родів 19 родин.

Вивчення таксономічного складу аборигенної флори м. Кривий Ріг дозволили визначити 234 видів лікарських рослин 146 родів 55 родин. Під час аналізу таксономічного складу лікарських рослин аборигенної флори встановили найбільшу кількість видів і родів, які містять наступні 30 родин: *Lamiaceae* – 26 / 16; *Asteraceae* – 26 / 14; *Caryophyllaceae* – 16 / 10; *Scrophulariaceae* – 15 / 5; *Rosaceae* – 14 / 11; *Ranunculaceae* – 14 / 8; *Polygonaceae* – 4 / 4; *Fabaceae* – 8 / 7; *Chenopodiaceae* – 7 / 6; *Plantaginaceae* – 7 / 1; *Brassicaceae* – 6 / 6; *Ariaceae* – 6 / 5; *Rubiaceae* – 5 / 1; *Poaceae* – 4 / 3; *Dipsacaceae* – 4 / 3; *Boraginaceae* – 3 / 3; *Crassulaceae* – 3 / 3; *Valerianaceae* – 3 / 2; *Lemnaceae* – 3 / 2; *Campanulaceae* – 3 / 1; *Ulmaceae* – 3 / 1; *Gentianaceae* – 3 / 1; *Salicaceae* – 2 / 1; *Limoniaceae* – 2 / 1; *Primulaceae* – 2 / 1; *Urticaceae* – 2 / 1; *Convolvulaceae* – 2 / 1; *Cuscutaceae* – 2 / 1; *Clusiaceae* – 2 / 1; *Convallariaceae* – 2 / 1. Варто зауважити, що 25 родин містять у складі лише 1 вид 1 роду.

Ключові слова: флора, лікарські рослини, урбанофлора, таксон.

Вступ. Процеси трансформації, які властиві сучасному навколишньому середовищу, відбуваються під впливом ряду факторів, а саме: військові дії, що тривають на території України вже десятий рік; зміни клімату; ущільнення мережі шляхів сполучення. Не виключенням є і розвиток синантропної рослинності, що представлена сукупністю складних комплексів, створення яких зумовлено тривалістю їх існування, напрямом розвитку та природними особливостями регіону [2, 3, 5]. Дикорослі лікарські рослини як складові угруповань антропогенно трансформованих екотопів розвиваються за умов бурхливих процесів синантропізації [1]. Дослідженню складу таксонів лікарських рослин, які належать до числа аборигенних видів регіональної урбанофлори,

і надалі складанню ресурсних прогнозів лікарської сировини з урахуванням специфіки синантропізації приділено недостатньо уваги.

Лікарські рослини являють собою суттєву частку загальних біологічних ресурсів України. Застосування лікарських рослин народними способами не може замінити хімічних та інших лікувальних препаратів і звичайного медичного лікування. Однак, лікарські рослини та їхні суміші є природними медикаментами, що володіють властивістю потужного природнього багатостороннього впливу на організм людини. Широке використання їх як доповнення інших лікувальних препаратів збільшує цінність лікарських засобів і розширює можливості впливу на організм хворого. Практична медицина отримує ряд простих, але досить ефективних і доступних терапевтичних засобів.

Незважаючи на велику потребу в запасах лікарських рослин (до 40 % усіх препаратів, що застосовують у медицині, становлять засоби рослинного походження), площі, зайняті під їхнє вирощування, складають менше 10 % території України. Саме тому майже 85 % лікарської рослинної сировини збирається в природних місцезростаннях рослин, адже попит фармацевтичної промисловості залишається великим. Проведення досліджень у зазначеному напрямку сприяють встановленню об'єктивної картини наявності природних фітосировинних запасів і розробленню заходів з оптимізації їхнього використання чи охорони в майбутньому.

Мета роботи — виявлення особливостей таксономічного складу лікарських рослин аборигенної складової регіональної флори м. Кривий Ріг.

Матеріали та методи. Дослідження проведено із застосуванням системного й елементно-структурного підходів із використанням таких загальноприйнятих загальнонаукових методів емпіричного і теоретичного рівнів дослідження, як: спостереження, опис, порівняння, аналіз, синтез, індукція та дедукція, узагальнення, класифікація.

Вивчення таксономічного складу лікарських рослин урбанofлори Кривого Рогу проводилося із залученням таких видань: Анотований список урбанofлори Кривого Рогу [4], Конспект флори Дніпропетровської та Запорізької областей В. В. Тарасов [6], конспект флори техногенних екотопів Криворіжжя Я. В. Маленко [5]. Належність видів лікарських рослин до аборигенної, за походженням, складової регіональної урбанofлори визначалася відповідно до типології В. В. Кучеревського, Г. Н. Шоль [4].

Результати та обговорення. Дослідження таксономічного складу аборигенної флори м. Кривий Ріг дозволили зареєструвати

740 видів покритонасінних рослин, що є представниками 335 родів 79 родин. Значно переважають у кількісному відношенні види класу Дводольних — *Magnoliopsida*, які налічують 594 види 273 родів 60 родин. Однодольні — *Liliopsida* представлені 146 видами 62 родів 19 родин.

Під час вивчення рослин аборигенної складової регіональної урбанофлори встановлено, що найбільшу кількість видів і родів містить 26 родин (перша цифра — кількість видів, у дужках відсоток від загальної кількості видів, друга — кількість родів): *Asteraceae* (Айстрові) — 102 (13,81), 42 (12,56); *Poaceae* (Злакові) — 65 (8,78), 30 (8,95); *Fabaceae* (Бобові) — 49 (6,62), 15 (4,47); *Caryophyllaceae* (Гвоздичні) — 47 (6,35), 23 (6,86); *Rosaceae* (Розоцвіті) — 45 (6,08), 19 (5,67); *Lamiaceae* (Губоцвіті) — 44 (5,94), 20 (5,97); *Scrophulariaceae* (Ранникові) — 34 (4,59), 9 (2,68); *Brassicaceae* (Капустяні) — 25 (3,37), 20 (5,97); *Apiaceae* (Зонтичні) — 24 (3,24), 16 (4,77); *Cyperaceae* (Осокові) — 20 (2,70), 6 (1,79); *Ranunculaceae* (Жовтецеві) — 19 (2,56), 12 (3,58); *Polygonaceae* (Гречані) — 18 (2,43), 5 (1,49); *Boraginaceae* (Шорстколисті) — 16 (2,16), 12 (3,58); *Rubiaceae* (Маренові) — 14 (1,89), 2 (0,59); *Chenopodiaceae* (Лободові) — 13 (1,75), 9 (2,68); *Liliaceae* (Лілійні) — 11 (1,48), 3 (0,89); *Alliaceae* (Цибулеві) — 10 (1,35), 1 (0,29); *Salicaceae* (Вербові) — 9 (1,21), 3 (0,89); *Violaceae* (Фіалкові) — 9 (1,21), 1 (0,29); *Euphorbiaceae* (Молочаєві) — 7 (0,94), 2 (0,59); *Geraniaceae* (Геранієві) — 7 (0,94), 2 (0,59); *Plantaginaceae* (Подорожникові) — 7 (0,94), 1 (0,29); *Hyacinthaceae* (Проліскові) — 6 (0,81), 6 (1,79); *Campanulaceae* (Дзвоникові) — 6 (0,81), 2 (0,59); *Limoniaceae* (Кермекові) — 6 (0,81), 2 (0,59); *Linaceae* (Льонові) — 6 (0,81), 1 (0,29).

До найменших за кількістю видів та родів входять 32 родини, такі як: *Dipsacaceae* (Черсакові) — 5 (0,67), 4 (1,19); *Primulaceae* (Первоцвітові) — 5 (0,67), 3 (0,89); *Onagraceae* (Онагрові) — 5 (0,67), 2 (0,59); *Valerianaceae* (Валеріанові) — 5 (0,67), 2 (0,59); *Potamogetonaceae* (Рдесникові) — 5 (0,67), 1 (0,29); *Juncaceae* (Ситникові) — 5 (0,67), 1 (0,29); *Crassulaceae* (Товстолистові) — 4 (0,54), 3 (0,89); *Iridaceae* (Півникові) — 4 (0,54), 2 (0,59); *Lemnaceae* (Ряскові) — 4 (0,54), 2 (0,59); *Ulmaceae* (В'язові) — 4 (0,54), 1 (0,29); *Malvaceae* (Мальвові) — 3 (0,40), 2 (0,59); *Urticaceae* (Кропивові) — 3 (0,40), 2 (0,59); *Convolvulaceae* (Берізкові) — 3 (0,40), 2 (0,59); *Orobanchaceae* (Вовчкові) — 3 (0,40), 2 (0,59); *Lythraceae* (Плакунові) — 3 (0,40), 1 (0,29); *Aceraceae* (Кленові) — 3 (0,40), 1 (0,29); *Gentianaceae* (Тирличеві) — 3 (0,40), 1 (0,29); *Cuscutaceae* (Повитицеві) — 3 (0,40), 1 (0,29); *Asparagaceae* (Холодкові) — 3 (0,40), 1 (0,29); *Typhaceae* (Рогозові) — 3 (0,40), 1

(0,29); *Berberidaceae* (Барбарисові) — 2 (0,27), 2 (0,59); *Papaveraceae* (Макові) — 2 (0,27), 2 (0,59); *Oleaceae* (Маслинові) — 2 (0,27), 2 (0,59); *Ceratophyllaceae* (Куширові) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Clusiaceae* (Клузієві) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Haloragaceae* (Сланоягодникові) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Celastraceae* (Бруслинові) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Santalaceae* (Санталові) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Viburnaceae* (Калинові) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Asclepiadaceae* (Ластівневі) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Alismataceae* (Частухові) — 2 (0,27), 1 (0,29); *Convallariaceae* (Конвалієві) — 2 (0,27), 1 (0,29) (таблиця 1).

Варто відзначити, що 21 родина містить у складі лише 1 вид 1 роду (відповідно кожна 0,13 %, 0,29 %): *Aristolochiaceae* (Хвилівникові), *Fumariaceae* (Руткові), *Fagaceae* (Букові), *Resedaceae* (Резедові), *Tiliaceae* (Липові), *Cannabaceae* (Коноплеві), *Rutaceae* (Рутові), *Polygalaceae* (Китяткові), *Rhamnaceae* (Жостерові), *Cornaceae* (Деренові), *Sambucaceae* (Бузинові), *Adoxaceae* (Адоксові), *Aprocynaceae* (Барвінкові), *Solanaceae* (Пасльонові), *Hippuridaceae* (Водянососонкові), *Vutomaceae* (Сусакові), *Juncaginaceae* (Тризубцеві), *Zannichelliaceae* (Цанікелієві), *Najadaceae* (Наядові), *Melanthiaceae* (Мелантієві), *Sparganiaceae* (Їжачоголівкові).

Таблиця 1. Аналіз таксономічного складу аборигенної флори м. Кривий Ріг

Table 1. Analysis of the taxonomic composition of the native flora of Kryvyi Rih city

№	Родина	Кількість видів	%	Кількість родів	%
1	2	3	4	5	6
1	<i>Asteraceae Dumort.</i>	102	13,81	42	12,56
2	<i>Poaceae Barnhart.</i>	65	8,78	30	8,95
3	<i>Fabaceae Lindl.</i>	49	6,62	15	4,47
4	<i>Caryophyllaceae Juss.</i>	47	6,35	23	6,86
5	<i>Rosaceae Juss.</i>	45	6,08	19	5,67
6	<i>Lamiaceae Lindl.</i>	44	5,94	20	5,97
7	<i>Scrophulariaceae Juss.</i>	34	4,59	9	2,68
8	<i>Brassicaceae Burnett.</i>	25	3,37	20	5,97
9	<i>Apiaceae Lindl.</i>	24	3,24	16	4,77
10	<i>Cyperaceae Juss.</i>	20	2,70	6	1,79

1	2	3	4	5	6
11	<i>Ranunculaceae Juss.</i>	19	2,56	12	3,58
12	<i>Polygonaceae Juss.</i>	18	2,43	5	1,49
13	<i>Boraginaceae Juss.</i>	16	2,16	12	3,58
14	<i>Rubiaceae Juss.</i>	14	1,89	2	0,59
15	<i>Chenopodiaceae Vent.</i>	13	1,75	9	2,68
16	<i>Liliaceae Juss.</i>	11	1,48	3	0,89
17	<i>Alliaceae J. Agardh.</i>	10	1,35	1	0,29
18	<i>Salicaceae Mirbel.</i>	9	1,21	3	0,89
19	<i>Violaceae Batsch.</i>	9	1,21	1	0,29
20	<i>Euphorbiaceae Juss.</i>	7	0,94	2	0,59
21	<i>Geraniaceae Juss.</i>	7	0,94	2	0,59
22	<i>Plantaginaceae Juss.</i>	7	0,94	1	0,29
23	<i>Hyacinthaceae Batsch.</i>	6	0,81	6	1,79
24	<i>Campanulaceae Juss.</i>	6	0,81	2	0,59
25	<i>Limoniaceae Ser.</i>	6	0,81	2	0,59
26	<i>Linaceae DC. Ex S. F. G.</i>	6	0,81	1	0,29
27	<i>Dipsacaceae Juss.</i>	5	0,67	4	1,19
28	<i>Primulaceae Vent.</i>	5	0,67	3	0,89
29	<i>Onagraceae Juss.</i>	5	0,67	2	0,59
30	<i>Valerianaceae Batsch.</i>	5	0,67	2	0,59
31	<i>Potamogetonaceae Dum.</i>	5	0,67	1	0,29
32	<i>Juncaceae Juss.</i>	5	0,67	1	0,29
33	<i>Crassulaceae DC.</i>	4	0,54	3	0,89
34	<i>Iridaceae Juss.</i>	4	0,54	2	0,59
35	<i>Lemnaceae S. F. Gray.</i>	4	0,54	2	0,59
36	<i>Ulmaceae Mirbel.</i>	4	0,54	1	0,29
37	<i>Malvaceae Juss.</i>	3	0,40	2	0,59
38	<i>Urticaceae Juss.</i>	3	0,40	2	0,59
39	<i>Convolvulaceae Juss.</i>	3	0,40	2	0,59
40	<i>Orobanchaceae Vent.</i>	3	0,40	2	0,59
41	<i>Lythraceae J. St.-Hil.</i>	3	0,40	1	0,29
42	<i>Aceraceae Juss.</i>	3	0,40	1	0,29

1	2	3	4	5	6
43	<i>Gentianaceae Juss.</i>	3	0,40	1	0,29
44	<i>Cuscutaceae Dumort.</i>	3	0,40	1	0,29
45	<i>Asparagaceae Juss.</i>	3	0,40	1	0,29
46	<i>Typhaceae Juss.</i>	3	0,40	1	0,29
47	<i>Berberidaceae Juss.</i>	2	0,27	2	0,59
48	<i>Papaveraceae Juss.</i>	2	0,27	2	0,59
49	<i>Oleaceae Hoffsgg. et L.</i>	2	0,27	2	0,59
50	<i>Ceratophyllaceae S. F. G.</i>	2	0,27	1	0,29
51	<i>Clusiaceae Lindl.</i>	2	0,27	1	0,29
52	<i>Haloragaceae R. Br.</i>	2	0,27	1	0,29
53	<i>Celastraceae R. Br.</i>	2	0,27	1	0,29
54	<i>Santalaceae R. Br.</i>	2	0,27	1	0,29
55	<i>Viburnaceae Raf.</i>	2	0,27	1	0,29
56	<i>Asclepiadaceae R. Br.</i>	2	0,27	1	0,29
57	<i>Alismataceae Vent.</i>	2	0,27	1	0,29
58	<i>Convallariaceae Horan.</i>	2	0,27	1	0,29
59	<i>Aristolochiaceae Juss.</i>	1	0,13	1	0,29
60	<i>Fumariaceae DC.</i>	1	0,13	1	0,29
61	<i>Fagaceae Dumort.</i>	1	0,13	1	0,29
62	<i>Resedaceae S. F. Gray.</i>	1	0,13	1	0,29
63	<i>Tiliaceae Juss.</i>	1	0,13	1	0,29
64	<i>Cannabaceae Endl.</i>	1	0,13	1	0,29
65	<i>Rutaceae Juss.</i>	1	0,13	1	0,29
66	<i>Polygalaceae R. Br.</i>	1	0,13	1	0,29
67	<i>Rhamnaceae Juss.</i>	1	0,13	1	0,29
68	<i>Cornaceae Dumort.</i>	1	0,13	1	0,29
69	<i>Sambucaceae Link.</i>	1	0,13	1	0,29
70	<i>Adoxaceae Trautv.</i>	1	0,13	1	0,29
71	<i>Apocynaceae Juss.</i>	1	0,13	1	0,29
72	<i>Solanaceae Juss.</i>	1	0,13	1	0,29
73	<i>Hippuridaceae Link.</i>	1	0,13	1	0,29

1	2	3	4	5	6
74	<i>Butomaceae</i> Rich.	1	0,13	1	0,29
75	<i>Juncaginaceae</i> Rich.	1	0,13	1	0,29
76	<i>Zannichelliaceae</i> <i>Dumort</i>	1	0,13	1	0,29
77	<i>Najadaceae</i> Juss.	1	0,13	1	0,29
78	<i>Melanthiaceae</i> Batsch.	1	0,13	1	0,29
79	<i>Sparganiaceae</i> <i>Rudolphi.</i>	1	0,13	1	0,29
Разом		740	100,00	335	100,00

Аналіз таксономічного складу лікарських рослин аборигенної флори

Вивчення таксономічного складу аборигенної флори м. Кривий Ріг, дозволили визначити 234 видів лікарських рослин 146 родів 55 родин.

Під час аналізу таксономічного складу лікарських рослин аборигенної флори встановили найбільшу кількість видів та родів, які містять наступні 30 родин (перша цифра — кількість видів, в дужках відсоток від загальної кількості видів, друга — кількість родів): *Lamiaceae* — 26 (11,11), 16 (10,95); *Asteraceae* — 26 (11,11), 14 (9,58); *Caryophyllaceae* — 16 (6,83), 10 (6,84); *Scrophulariaceae* — 15 (6,41), 5 (3,42); *Rosaceae* — 14 (5,98), 11 (7,53); *Ranunculaceae* — 14 (5,98), 8 (5,47); *Polygonaceae* — 14 (5,98), 4 (2,73); *Fabaceae* — 8 (3,41), 7 (4,79); *Chenopodiaceae* — 7 (2,99), 6 (4,10); *Plantaginaceae* — 7 (2,99), 1 (0,68); *Brassicaceae* — 6 (2,56), 6 (4,10); *Apiaceae* — 6 (2,56), 5 (3,42); *Rubiaceae* — 5 (2,13), 1 (0,68); *Poaceae* — 4 (1,70), 3 (2,05); *Dipsacaceae* — 4 (1,70), 3 (2,05); *Boraginaceae* — 3 (1,28), 3 (2,05); *Crassulaceae* — 3 (1,28), 3 (2,05); *Valerianaceae* — 3 (1,28), 2 (1,36); *Lemnaceae* — 3 (1,28), 2 (1,36); *Campanulaceae* — 3 (1,28), 1 (0,68); *Ulmaceae* — 3 (1,28), 1 (0,68); *Gentianaceae* — 3 (1,28), 1 (0,68); *Salicaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Limoniaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Primulaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Urticaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Convolvulaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Cuscutaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Clusiaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68); *Convallariaceae* — 2 (0,85), 1 (0,68) (таблиця 2).

Зазначимо, що 25 родин містять у складі лише 1 вид 1 роду (відповідно кожна 0,42%, 0,68%): *Alliaceae*, *Violaceae*, *Euphorbiaceae*, *Geraniaceae*, *Potamogetonaceae*, *Iridaceae*, *Malvaceae*, *Orobanchaceae*, *Asparagaceae*, *Typhaceae*, *Berberidaceae*, *Papaveraceae*, *Ceratophyllaceae*, *Celastraceae*, *Viburnaceae*, *Asclepiadaceae*, *Aristolochiaceae*, *Fagaceae*, *Tiliaceae*, *Cannabaceae*, *Rhamnaceae*, *Sambucaceae*, *Adoxaceae*, *Apocynaceae*, *Solanaceae*.

Таблиця 2. Аналіз таксономічного складу лікарських рослин
аборигенної флори м. Кривий Ріг

Table 2. Analysis of the taxonomic composition of medicinal
plants of the native flora of Kryvyi Rih city

№	Родина	Кількість видів	%	Кількість родів	%
1	2	3	4	5	6
1	<i>Lamiaceae Lindl.</i>	26	11,11	16	10,95
2	<i>Asteraceae Dumort</i>	26	11,11	14	9,58
3	<i>Caryophyllaceae Juss.</i>	16	6,83	10	6,84
4	<i>Scrophulariaceae Juss.</i>	15	6,41	5	3,42
5	<i>Rosaceae Juss.</i>	14	5,98	11	7,53
6	<i>Ranunculaceae Juss.</i>	14	5,98	8	5,47
7	<i>Polygonaceae Juss.</i>	14	5,98	4	2,73
8	<i>Fabaceae Lindl.</i>	8	3,41	7	4,79
9	<i>Chenopodiaceae Vent.</i>	7	2,99	6	4,10
10	<i>Plantaginaceae Juss.</i>	7	2,99	1	0,68
11	<i>Brassicaceae Burnett.</i>	6	2,56	6	4,10
12	<i>Apiaceae Lindl.</i>	6	2,56	5	3,42
13	<i>Rubiaceae Juss.</i>	5	2,13	1	0,68
14	<i>Poaceae Barnhart.</i>	4	1,70	3	2,05
15	<i>Dipsacaceae Juss.</i>	4	1,70	3	2,05
16	<i>Boraginaceae Juss.</i>	3	1,28	3	2,05
17	<i>Crassulaceae DC.</i>	3	1,28	3	2,05
18	<i>Valerianaceae Batsch.</i>	3	1,28	2	1,36
19	<i>Lemnaceae S. F. Gray.</i>	3	1,28	2	1,36
20	<i>Campanulaceae Juss.</i>	3	1,28	1	0,68
21	<i>Ulmaceae Mirbel.</i>	3	1,28	1	0,68
22	<i>Gentianaceae Juss.</i>	3	1,28	1	0,68
23	<i>Salicaceae Mirbel.</i>	2	0,85	1	0,68
24	<i>Limoniaceae Ser.</i>	2	0,85	1	0,68
25	<i>Primulaceae Vent.</i>	2	0,85	1	0,68
26	<i>Urticaceae Juss.</i>	2	0,85	1	0,68

1	2	3	4	5	6
27	<i>Convolvulaceae Juss.</i>	2	0,85	1	0,68
28	<i>Cuscutaceae Dumort.</i>	2	0,85	1	0,68
29	<i>Clusiaceae Lindl.</i>	2	0,85	1	0,68
30	<i>Convallariaceae Horan.</i>	2	0,85	1	0,68
31	<i>Alliaceae J. Agardh.</i>	1	0,42	1	0,68
32	<i>Violaceae Batsch.</i>	1	0,42	1	0,68
33	<i>Euphorbiaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
34	<i>Geraniaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
35	<i>Potamogetonaceae Dum.</i>	1	0,42	1	0,68
36	<i>Iridaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
37	<i>Malvaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
38	<i>Orobanchaceae Vent.</i>	1	0,42	1	0,68
39	<i>Asparagaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
40	<i>Typhaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
41	<i>Berberidaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
42	<i>Papaveraceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
43	<i>Ceratophyllaceae S. F. G.</i>	1	0,42	1	0,68
44	<i>Celastraceae R. Br.</i>	1	0,42	1	0,68
45	<i>Viburnaceae Raf.</i>	1	0,42	1	0,68
46	<i>Asclepiadaceae R. Br.</i>	1	0,42	1	0,68
47	<i>Aristolochiaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
48	<i>Fagaceae Dumort.</i>	1	0,42	1	0,68
49	<i>Tiliaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
50	<i>Cannabaceae Endl.</i>	1	0,42	1	0,68
51	<i>Rhamnaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
52	<i>Sambucaceae Link.</i>	1	0,42	1	0,68
53	<i>Adoxaceae Trautv.</i>	1	0,42	1	0,68
54	<i>Apocynaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
55	<i>Solanaceae Juss.</i>	1	0,42	1	0,68
РАЗОМ		234	100,00	146	100,00

Висновки. Дослідження таксономічного складу аборигенної складової флори м. Кривий Ріг, дозволили зареєструвати 740 видів покритонасінних рослин, що є представниками 335 родів 79 родин. Значно переважають у кількісному відношенні види класу Дводольних — *Magnoliopsida*, які налічують 594 види 273 родів 60 родин. Однодольні — *Liliopsida* наведені 146 види 62 родів 19 родин. Вивчення особливостей представників аборигенної фракції флори м. Кривий Ріг, дозволили виявити 234 види рослин 146 родів 55 родин, які мають лікарські властивості.

Аналіз таксономічного складу лікарських рослин аборигенної фракції урбанofлори вказує, що найбільш ємними за кількістю видів і родів є наступні 7 родин (перша цифра — кількість видів, в дужках відсоток від загальної кількості видів, друга — кількість родів): *Lamiaceae* — 26 (11,11), 16 (10,95); *Asteraceae* — 26 (11,11), 14 (9,58); *Caryophyllaceae* — 16 (6,83), 10 (6,84); *Scrophulariaceae* — 15 (6,41), 5 (3,42); *Rosaceae* — 14 (5,98), 11 (7,53); *Ranunculaceae* — 14 (5,98), 8 (5,47); *Polygonaceae* — 14 (5,98), 4 (2,73).

Reference

1. Dobrovolskyi I. A. (1968) Vplyv promysloвого zabrudnennia seredovyscha na tsvitinnia i plodonoshennia roslyn [Impact of industrial pollution on flowering and fruiting of plants]. *Ukrainskyi botanichnyi zhurnal* [Ukrainian botanical journal]. 31 (1). 34–35. (in Ukrainian).
2. Kazakov, V. L., Paranko, I. S., Smetana, M. H., Shypunova, V. O., Kotsiuruba, V. V., & Kalinichenko, O. O. (2005). *Pryrodnycha heohrafiia Kryvbasu*. [Natural geography of Kryvbas]. Kryvyi Rih: KDPU (in Ukrainian).
3. Komarova I. O. (2019) Ekolohe-biolohechni osoblyvosti *Taraxacum officinale* Wigg za dii zabrudnennia vazhkymy metalamy v umovakh promysloвого Kryvorizhzhia [Ecological and biological features of *Taraxacum officinale* Wigg under the influence of heavy metal pollution in industrial Kryvyi Rih]: dys. ... kand. biolohechnykh nauk : 03.00.16. Dniprovskyi natsionalnyi universytet im. Olesia Honchara MON Ukrainy. 194. (in Ukrainian).
4. Kucherevskyi V. V. (2009) Anatovanyi spysok urbanoflory Kryvogo Rogy [An annotated list of urban flora of Kryvyi Rih]. Kryvyi Rih: Vydavnychiy dim, 71. (in Ukrainian).

5. Malenko Ya. V. (2001) Osoblyvosti taksonomichnoho ta ekolohichnoho skladu roslynnykh uhrupovan vidvaliv pivdenno-zakhidnoi zony Kryvbasu [Peculiarities of taxonomic and ecological composition of plant communities of dumps in the southwestern zone of Kryvbas]: dys. ... kand. biolohichnykh nauk : 03.00.16. Dnipropetrovsk, 357. (in Ukrainian).
6. Tarasov V. V. (2005) Flora Dnipropetrovskoi ta Zaporizkoi oblasti. Sudynni roslyny. Biolohe-ekolohichna kharakterystyka vydiv [Flora of Dnipropetrovska and Zaporizka regions. Vascular plants. Biological and ecological characteristics of species] : Monohrafiia. Dnipropetrovsk: Vyd-vo DNU. 276.

MEDICINAL PLANTS OF THE FLORA OF KRYVYI RIH CITY

I. O. Komarova¹, Y. V. Malenko¹, V. O. Kotovska¹

¹ – *Kryvyi Rih State Pedagogical University, Kryvyi Rih, Ukraine*

Abstract. The study of the taxonomic composition of the native flora of Kryvyi Rih allowed to register 740 species of angiosperms, representing 335 genera of 79 families. The species of the class Magnoliopsida significantly prevail in terms of numbers, which include 594 species of 273 genera of 60 families. Monocots - Liliopsida include 146 species of 62 genera of 19 families.

The study of the taxonomic composition of the native flora of Kryvyi Rih allowed us to identify 234 species of medicinal plants of 146 genera of 55 families. During the analysis of the taxonomic composition of medicinal plants of the native flora, the largest number of species and genera was found, which include the following 30 families Lamiales – 26 / 16; Asteraceae – 26 / 14; Caryophyllales – 16 / 10; Scrophulariales – 15 / 5; Rosales – 14 / 11; Ranunculales – 14 / 8; Polygonales – 14 / 4; Fabales – 8 / 7; Chenopodiales – 7 / 6; Plantaginales – 7 / 1; Brassicales – 6 / 6; Apiales – 6 / 5; Rubiales – 5 / 1; Poales – 4 / 3; Dipsacales – 4 / 3; Boraginales – 3 / 3; Crassulales – 3 / 3; Valerianales – 3 / 2; Lemnales - 3 / 2; Campanulales – 3 / 1; Umaliales – 3 / 1; Gentianales – 3 / 1; Salicales – 2 / 1; Limoniales – 2 / 1; Primulales - 2 / 1; Urticales – 2 / 1; Convolvulales – 2 / 1; Cuscutales – 2 / 1; Clusiaceae – 2 / 1; Convallariales – 2 / 1. 25 families contain only 1 species of 1 genus.

Keywords: flora, medicinal plants, urbanflora, taxon.